

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

עסק ביחסה של ממשלת ישראל לכתביהפושע בעיתונות הזמית. בשער הגליון: שליח המתרת העיראקית, ציזן בדאפרים.

גליון העולם הזה, שראדאור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הביא בהרחבה, בכתבת-שער, את החלק השני של סיפור שליחותו של ציזן בדאפרים. שניהל מגעים בין המורדים בשילטון בעיראק ובין שלטונות ישראל. תחת הכותרת 10. שנים בשמיים הובא סיפורו של חיל-האוויר ומפקדו הצעיר, עזר וייצמן. תחת הכותרת. מראה מעל לגשר הובא סיפור ההכנות לבחירת. מלכת-המים 1958. ארוסתו מארינה הוא סיפורו האישי של נבה מילחמה ישראלי. שנפל קרבן לרמאות גרמניה שנעלמה. מזרח-העיתונות של השבעון

פריצה למערכת "העולם הזה" * קול ישראל" אוסר את השמעת שירי נעמי שמר

העולם הזה 1089. תאריך 13.8.1958

לחוג לה חג עשור קוסמופוליטי. לחוג לה מהו - לחוג לה מהו. לחוג לה חג עשור קוסמופוליטי.

לכן כשאלינו הגיע העשור, הופיעו כל אורחיו ממש לפי התור. מהוליווד זוכבת וכוכב, מברודווי זמרים עם קול זהב, פולי ברזרעם כל התפאורות, ססיל-דה-מיל עם, עשר הדיברות, כי ידידי, הגברת החליטה לחוג לה חג עשור קוסמופוליטי.

אז בשלישית הופיעו האינקה במחול (תנו גם לאימפרסריו לחיות למרות הכל). מלונדון בא גם המלט' העצוב לראות אם יש פה משהו רקוב. בדחן מפראג, מוקיון מהונגלו וכולי וכו' וכולי כי ידידי, הגברת החליטה לחוג לה חג עשור קוסמופוליטי...

אותנו, מה מובן הוא, עזבו כולם בדרך, מי כאן מכיר אותנו? - אותנו אף אחד.

אנשים

● הפרופסור עזר וייצמן, על מרידת האסירים העיריים בכלא שאסה: "בין נוסף בכלא שאסה היה תורם יתר לביטחון המדינה מאשר מרשל צבאי בג'יש".
● חברה-הכנסת הציוני כללי (ליבראלי) אלימלך ריימלנד: "במקום שהש"נ יעסוק בענייני ביטחון ושמירה במקום שצריך, הוא עסוק בשמירה על תושבי הארץ היהודיים ובחזרה טלפנית לשיחותיהם".
● אמנון אורניצקי, איש צוות שלושה בסירה אחת בהכניסה את הידיעה כי התנצל לפני הסופר אהרן כהנא על שהעליבו בקללה לסופרים, שעוררה סערה בארץ: "יתכן שפגעתו כאהרן מגר, אולם מעולם לא פגעתו בסופרי"

וינדר, להכחיש את קיומם של קומיסארים לתרבות, הורה בגלוי בישיבה השנייה: "אין שום קומיסארים, יש רק קומיסאר, אני הוא הקומיסאר".

השבוע, אחרי שפסל את הסלע האדום מטעמים מדיניים, את אנאקש ואת הפריזן מטעמים מוסריים, הורה זינדר לפסול לשידור

מדיניים. נערכו בהם חיפושים מדוקדקים ביותר, נבדקו כל הניירות והתמונות.

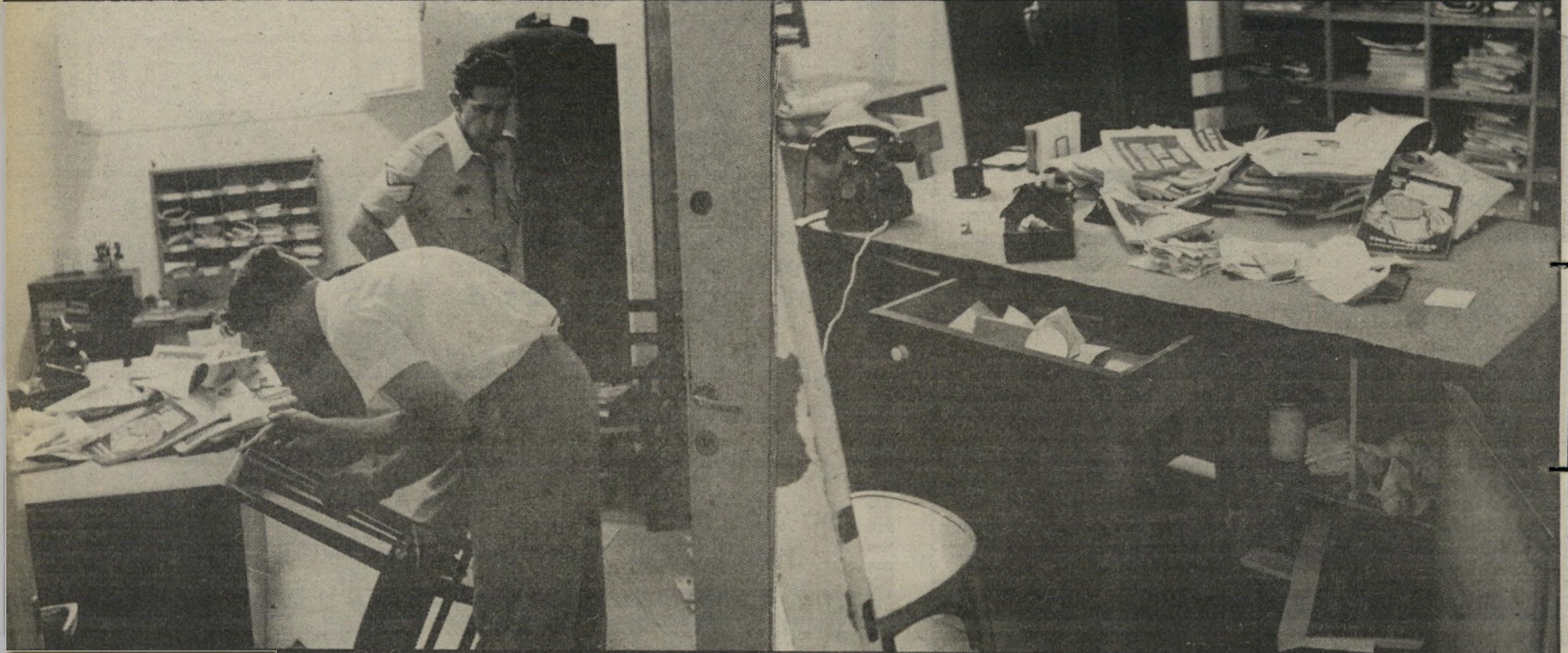
מה היתה מטרת החיפוש? השערת היא, שהפורצים חיפשו ניירות מסויימים מאוד. הם רצו להחריס את המיסמכים הרשמיים הקשורים במשאומתן עם שליח המתרת, בנייהם מיכתבים של ראשי-הממשלה, ראשי משרד החוץ ועוד. כי מיסמכים אלה יוכיחו לכל ברדעת, שאומנם היתה זאת פרשה שנידונה בדרג הגבוה ביותר, שהעסיקה את ראשי המדינה, שמילאה תיקים עבים במישרד-החוץ ושהיתה על כן בחוקת הודמנות היסטורית חר פעמית - שהוחמזה בודון, מתוך שיקולים פסולים שעוד נעמד עליהם.

אילו נעלמו מיסמכים אלה, יכלו ראשי המוסדות האחראיים לטעון כי היה זה רק עניין של מה בכך, חסר רקע רציני.

כרצוני להביא לידיעת הנוגעים בדבר פרט אחד, שיחוסך להם הרבה טירחה בעתיד. לפני כמה שנים, אחרי שהחלה שרשרת מעשי האלימות נגד מערכת זו וראשיה, הונהגה אצלנו שורה של אמצעי-ביטחון, שהם כיום בחוקת פקודות-קבע. הוראות אלה אינן נוגעות רק לביטחונם האישי של ראשי המערכת וכתביה ולהבטחת מקורות המידע, אלא גם לנהל שמירת מיסמכים חשובים. הכלל הראשון הוא:

ל"י"י י"י

אני מוצא את עצמי כרגע נמצב בלתי-נעים. מישוה יכול לחשוב שאני שקרן. בשבוע שעבר ציינתי, בהערה לכתבתו הראשונה של שליח המתרת העיראקית, כי השמות האמיתיים (של חברי המתרת העיראקית) שמורים במערכת. כוונתי היתה, שהמיסמכים הקשורים בשליחות שמורים בידינו. אך לא התכוונתי לומר שהם נמצאים במישרי המערכת עצמה. נראה לי, שמישהו הבין את דברי שלא כראוי, וקיבל אותם כפשטות רבה מדי. מישוה זה שלח מישוה כרי לערוך אצלנו חיפוש סודי מאוד. הם לא מצאו את המיסמכים הנרונים. על כן עליי להתנצל לפניהם על הטירחה הרבה שגרמתי להם. אם אכן אני אשם באי-הבהנה, אבקש את סליחתם. הפריצה, שנערכה בליל-שבת במישרד המערכת בתל-אביב, היתה מורה ביותר. צלם-המערכת אריה קרן, הראשון שהגיע לעבודה בשבת בבוקר ומוצא תוהו-ובוהו בחדרים, הועיק את המיטרה וצילם למענה כמה תמונות המראות את פירטי המעשה. הפרטים המוררים

שולחן פרוץ במערכת

ממראות מערכת העולם הזה, למחרת הפריצה למישרדי המערכת. בתמונה: אחד משולחנות המערכת פרוץ. וחוקרי המיטרה לוקחים טביעת-אצבע

הן כל בימה הופכת כאן בינונית, כשדורים דיי פוסעת בלי כותנת וכל בצל ירוק כאן הופך לבן כשמרילין מנרו באה עם הישבן...

... כי ידידי, הגברת החליטה לחוג לה חג עשור קוסמופוליטי...

משהו מתפתח. על סיבות האיסור על השמעת ישראל רבו התמיהות בחוגי קול ישראל, כמו בחוגים אחרים. היו שאמרו כי סיבת האיסור היא מוסרית: "איך אפשר לשרר שדורים דיי פוסעת בלי כותנת ושמרילין מנרו נמצאת כאן עם הישבן?" אחרים טענו: "הסיבה היא פוליטית. מה זאת אומרת, המלט' העצוב בא לראות משהו רקוב?"

את פיזמונה של נעמי שמר ישראלה, מטעמים מילגתיים. לא נוכל להקליט את זה, אמר השרד אפריים וייל לשמר המופתעת באולפני קול ישראל, שאליהם הוזמנה לחקת פיסוד צפון להקליט את הפיזמון הסאטירי, השם ללעג את פעולות ועדת-העשור, "קיבלתי הוראות". הוראות דומות קיבלו גם גלי צה"ל: "גא לא לשרר את ישראלה".

היה זה צעד מרחיק לכת. כי נעמי שמר, בת קבוצת כינרת המפא"יית ואשתו של הבימאי הצעיר גדעון שמר, שפיזמוניה הם מן המבוקשים ביותר, לא התכוונה מן הסתם לחתור תחת הממשלה ומפלגותיה בפיוזמונה: הגברת ישראלה חונגת חג עשור תגיזו - כך נאה לה' תאמרו זה יעבור אך ידידי, הגברת החליטה,

לעולם אין להחזיק מיסמך חשוב במערכת, או בכתיהם של חברי המערכת. אם תרצו למצוא אותם ככל זאת, תצטרכו להתאמץ קצת יותר. אחרי הכל, לשם כך אתם מקבלים משכורת.

הקומיסארים

אני הקומיסאר

המועצה הציבורית של קול ישראל, המורכבת מרוב גדול של נאמני הקואליציה הממשלתית ומיעוט של נציגי האופוזיציה, דנה בישיבותיה האחרונות כמעט רק בסעיף אחד ויחיד: הצנוורה האלמונית על שירותיה-השדור. בעוד שבפנים הראשונה, אחרי גילוי העולם הזה (1085), ניסה מנהל קול ישראל, ד"ר צבי

ביותר:

● הפריצה נערכה בליל-שבת, הלילה היחיד בשבוע שבו יש ביטחון מוחלט שאיש מחבריה-המערכת לא יופיע פיתאום במישרד. ● בידי הפורצים היה, כנראה, העתק של מפתח המישרד, דבר המעיד על אירגון והכנה מראש. ● הפורצים לא נגעו בשום דבר בעל ערך, לא במצלמות יקרות ולא במכונות-כתיבה, אף לא בהמחאה בסף אלף ל"י שמצאו בקופה שפרצו. הם פנו להדרייה-העורכים, והזניחו לגמרי את הדלת הסמוכה - מחסן שבו מאוחסנות סחורות יקרות.

● הפורצים פרצו את סידורי העבודה במישרד, הם לא פרצו את שולחן-העבודה של ראשי-המינהל, אך פרצו את כל שולחנות הכתיבה של חבריה-המערכת העוסקים בעניינים